

Posudek vedoucího diplomové práce

Téma: Pěstounská péče na přechodnou dobu

Autor: Martina Vávrová

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Jindřich Psutka, Ph.D.

Posuzovaná diplomová práce je zaměřena na problematiku pěstounské péče na přechodnou dobu. Jde tedy o téma poměrně úzce ohraničené, současně pak o téma velmi aktuální. Pěstounské péče na přechodnou dobu, zejména po novelizaci příslušné úpravy v roce 2012, představuje zcela zásadní variantu náhradní rodinné péče. Zavedení pěstounské péče na přechodnou dobu bylo motivováno především snahou omezit počet dětí v ústavní výchově (ať již „tradiční“ nebo v zařízeních pro děti vyžadující okamžitou pomoc). Pěstounská péče na přechodnou dobu byla od počátku zacílena na okamžitou pomoc pro děti, kterým se jiné péče nedostává. Cílem bylo předejít jejich umístění v některém ze zařízení ústavní výchovy. Počáteční úprava v roce 2006 nevedla pro svoji rigidnost a malou motivaci pěstounů ke kýženému cíli. Až postupné další změny, zejména v odměňování pěstounů, vedly ke stále sílícímu nárůstu počtu pěstounů na přechodnou dobu i dětí svěřovaných do tohoto typu péče. Bližší zaměření se diplomové práce na tento zajímavý a velmi praktický institut je tedy jistě přínosné a žádoucí.

Autorku je hned v úvodu třeba pochválit za to, že ke zpracování tématu přistoupila velmi pečlivě a systematicky. Svoji práci dělí, pomineme-li *Úvod* a *Závěr*, do dvou částí. První je zaměřena na vymezení základních pojmů. Jde o přehled základních podob náhradní péče o dítě v případě, že dítě nemůže být v péči rodiče. Diplomantka tu pouze stručně vymezuje jednotlivé instituty náhradní rodinné péče, aby je mohla odlišit od pěstounské péče na přechodnou dobu. Druhá část zabírající více jak šedesát stran práce, je pak zacílena přímo na současnou úpravu pěstounské péče. Výklad je budován postupně od obecného ke zvláštnímu. Uchazečka se tak nejprve vypořádává se samotným pojmem pěstounské péče na přechodnou dobu a s vymezením pramenů její právní úpravy. Následně již rozebírá podmínky jejího vzniku, včetně fungování příslušných evidencí (jak dětí, tak žadatelů), dohodu o výkonu pěstounské péče a rozhodnutí o svěření do péče. Následně se pouští do obsahu pěstounské péče a jednotlivých atributů jejího výkonu. Zvláštní pozornost je věnována také dávkám pěstounské péče. Závěr této části je věnován vlastním praktickým postřehům autorky, která byla v průběhu zpracování diplomové práce v kontaktu s několika pěstounskými rodinami, jejich doprovázející organizací i sociální pracovníci. Tento bližší kontakt umožňuje autorce nastínit řadu negativ i pozitiv stávající podoby pěstounské péče, jak se jeví přímo pěstounským rodinám. Některé z těchto aspektů jsou spíše praktického, resp. organizačního rázu, jiné mají výrazný právní podtext (např. nejednotnost rozhodování soudů při svěřování dětí do pěstounské péče na přechodnou dobu). Práce je zakončena shrnujícím závěrem.

Uvedenému členění není třeba nic vytýkat. Práce je velmi dobře zpracovaná i po věcné resp. obsahové stránce. Výklad autorky je téměř v celém rozsahu práce detailní, mnohde vyčerpávající. Práce přitom není zacílena úzce na právní otázky, výklad je širší. Zaobírá se různými aspekty

praktického fungování pěstounské péče na přechodnou dobu, vymezením požadavků na osobu pěstouna po lidské a materiální stránce atp. Diplomantce je možné vytknout snad jen poněkud omezené projevení vlastních názorů a hodnotících soudů. Tento nedostatek je však z valné části zhojen v *Závěru* práce, kde autorka své názory poměrně přehledně uvádí a celé téma tak shrnuje.

Odevzdaný text je doplněn obsáhlým poznámkovým aparátem, který jasně prokazuje značný rozsah nastudovaných materiálů při vypracování práce. Řada užitých zdrojů není přímo právní povahy (metodické pokyny, informační materiály pro pěstouny...), což je u zvolené problematiky pochopitelné. Místy jsou možná až nadměrně přebírány celé doslovné pasáže cizích textů. Autorce je třeba přiznat, že i v těchto případech použité zdroje vždy řádně cituje a doslovně převzatý text dává vždy do uvozovek. Přesto však není možné partie, kde je na jednotlivých stranách vlastního textu autorky opravdu poskrovnu (např. s. 21), považovat za nejzdařilejší. Citováno je v intencích platné citační normy. Občas je možné najít dílčí nedostatky či nejednotnost (např. někdy jsou autoři uvedeni s tituly, jindy nikoliv - pozn. č 34, 41).

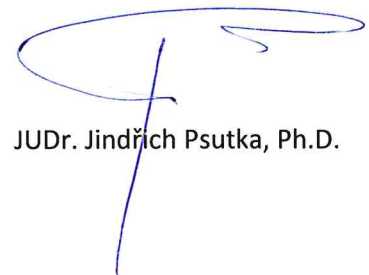
Formální úroveň zpracování je na odpovídající úrovni. Počet prohrěšků proti pravidlům pravopisu a interpunkce či různých překlepů je zanedbatelný. Stylistika autorky je na velmi dobré úrovni. Odborný právní jazyk je užíván bez větších zaváhání.

S ohledem na uvedené je možné shrnout, že se uchazečce podařilo odevzdat práci, která splňuje všechna základní kritéria očekávaná u závěrečné kvalifikační práce v magisterském studijním programu. S poměrně náročným tématem, v němž se prolíná soukromoprávní a veřejnoprávní rovina úpravy, se vypořádala celistvě a v náležitě hloubce. Práci je tedy možné bez dalšího doporučit k obhajobě. V případě jejího úspěšného zvládnutí navrhuji hodnotit práci jako **výbornou**.

Otázka:

Jakou povahu má dohoda o výkonu pěstounské péče na přechodnou dobu? Je-li smlouva porušena, komu přísluší rozhodovat v případném sporu mezi smluvními stranami?

V Plzni dne 14. května 2019

JUDr. Jindřich Psutka, Ph.D.